

ידו האיש של גברך שערך מתחום ה"ספורט" אל הפשע

כך עברתי את הגבול!

אם לא תגיד היום עוד דברים שעשית, תקבל 15 יום מהשופט.

נשבעתי שזה הכל, ומה שסיפרתי לו זו האמת. היכן אתה עוד כמה מכות — בלי זה כנראה לא יכלו — ולקחו אותי לשופט. כבוד השופט, אנחנו מבקשים נגד הנער הזה 15 יום, כי הוא עברין נמלט ואנחנו צריכים לחקור אותו.

השופט שאל אותי: "מה יש לך להגיד?" אמרתי לו: "אדוני, זו פעם ראשונה שלי ומה שהיה לי להגיד כבר אמרתי להם."

15 יום, אמר השופט.

שכבתי 15 יום ביפו. לא חקרתי אותי, לא שום דבר, ושוב פעם לקחו אותי לשופט. "כבוד השופט, החקירה עוד לא נסתיימה, אנחנו מבקשים עוד פעם 15 יום" התעצבנתי. "כבוד השופט, זה שקר. אני 15 יום שכבתי בבית הכלא ואפילו פעם אחת לא לקחו אותי לחקירה." השופט התחשב. שבעה ימים.

אחר כך כבר לקחו אותי לחקירות. וכל חקירה — מכות. אבל מה יכולתי לספר להם שלא סיפרתי? בסוף הגיעו למסקנה שבאמת אמרתי את הכל. התחילו תקליט חדש: "רוצים שתלשין על החברים שלך?" אמרתי: "אני לא יודע."

היכן אתה, אחר כך החזירו אותי לכלא. למחרת חידשו את החקירה: "אתה מכיר חברה שגנבו ואנחנו רוצים שתגיד לנו את שמותיהם. כל אחד, מה עשה ומה גנב?" אמרתי: "אני לא יודע."

מכות.

האזניים כאבו שלא יכולתי לשמוע טוב. צלצלו כל הזמן. בכיתי. הם אמרו לי: "אתה עוד תצא אינבאליד מכאן!" אחרי גמר שבעה ימים לקחו אותי לבית המשפט. אבי שיחרר אותי בערב.

★ ★ ★

"אל תחזור לעבודה!"

חלפתי לעצמי: לא אסתובב יותר על שפת הים. אין לי לאן ללכת, איפה לבנות? אשב בבית! אסתובב עם החברה ש...

הלשין למשטרה. עצרו אותנו. לקחו אותנו במשטרת יהודה הלוי. הכניסו אותנו לחדר סגור. היה אחד סמל סירקיס. החברה הכירו אותנו. גם אחד בשם שצמן, ועוד כמה בלשים.

"אתם פרצתם בשוק באול?" שאלו. אף אחד לא ענה.

"וברחוב אלנבי ובשוק הכרמל פרצתם?" אף אחד לא ענה.

טראח! הראש שלי התנדנד מסטירת הלחי. לקחו כל אחד לבד. "שמע", אמרו לי, "אם אתה לא אומר עכשיו את האמת — אתה מכיר את חוק בתיים? אם אתה לא מכיר, ניתן לך להכיר! ניקח אותך בלילה, ונתקע בך מכות עד שתגיד את האמת. לפני שנעשה את זה, יותר כדאי לך שתגיד את כל האמת. נשחרר אותך ונעזור לך להסתדר." אמרתי להם: "זאת הפעם הראשונה שאני כאן. אספר לכם."

סיפרתי להם. אחרי שגמרתי ניגש החוקר לסמל סירקיס ואמר לו: "הוא כבר הודה בכמה חיקים וחתם."

סירקיס ושצמן נכנסו אלי. "יא עארס בן זונה! על מי אתה בא להעביר שקרים?" צעק סירקיס, והשניים התחילו להצליף סטיי רות מימין ושמאל. שכבתי על הרצפה ור צעקתי: "זאת האמת, זאת האמת, זה כל מה שהיה לי!"

עזבו אותי. אחר כך לקחו אותי לכלא יפו.

★ ★ ★

"15 יום! אמר השופט"

פעם הראשונה בחיי מצאתי את עצמי בבית-כלא. הכניסו אותי לתא. מי אחורי דלת ברזל. ישבו שם עוד כמה בחורי רים צעירים כמוני. "בשביל מה אתה פה?" שאלו. סיפרתי להם. "אל תפחד", אמרו לי, "לא יהיה לך כלום. מה שיגידו לך, תענה להם. הם סתם רוצים שתודה להם על חיקים."

בערב נשכבנו במיטות. פתאום אחד קם והתחיל לספר איך גנב אלף לירות. שני קם ואמר שהוא גנב 15 אלף ל"י. ככה זה נמשך. כל אחד גיבור ונזהר יותר מהשני. למחרת לקחו אותי בחזרה ליהודה הלוי. ניגש אלי סירקיס, ועוד פעם — סטירה.

בבית הרעוע, אשר פעם שימש תחנת "אגד" בשדרות רוטשילד כתיב, פגש שלום כהן את הגברך שסיפורו מתפרסם בעמוד זה. היה זה בשעת לילה מאוחרת. קורה האור של פנסים האירה רמות ישנה על ריצפת הכית העזוב, הידוע כמקובל לנהל לעצמם עזובים. בפגישה שניה, שנערכה במערכת, הוקלט הסיפור הכא מפי אותו גברך בן ה-17, והוא מתפרסם בעמוד זה במקור, ללא כל שינוי סגנון או עריכה.

אם כי הרים את ידו, ובפעם הראשונה מאז שהייתי ילד קטן, היכה אותי. "איפה היית בלילה?" שאל אותי ככעס, "עם מי אתה מסתובב ברחובות?" שחקתי. "צא מכאן ואל תבוא יותר ה' ביתה!" הוא צעק לבסוף. יצאתי.

לאן יכולתי ללכת? מבלי שאפילו אשוב על כך, מצאתי את עצמי על שפת הים. כל נער בורח — מהבית, מבית הספר, מהעבור — גומע לשם. כמה חברה בגילי, בני 16-15, הסתובבו ליד הים. כמה מהם הכרתי מביקורי הקודמים שם. בילינו יחד את כל היום.

בערב, בסביבות 11:10, התחילו להתפור, כל אחד לביתו. נשאר רק איזה חמישה ששה. סיפרתי להם שרבתי עם אבי ושאלו לי איפה ללון. שאלתי אותם: "איפה אתם ישנים?"

★ ★ ★

טראח!

ככה זה נמשך חודש, עושינו הלשין למשטרה. עצרו אותנו. לקחו אותנו במשטרת יהודה הלוי. הכניסו אותנו לחדר סגור. היה אחד סמל סירקיס. החברה הכירו אותנו. גם אחד בשם שצמן, ועוד כמה בלשים.

"אתם פרצתם בשוק באול?" שאלו. אף אחד לא ענה.

"וברחוב אלנבי ובשוק הכרמל פרצתם?" אף אחד לא ענה.

טראח! הראש שלי התנדנד מסטירת הלחי. לקחו כל אחד לבד. "שמע", אמרו לי, "אם אתה לא אומר עכשיו את האמת — אתה מכיר את חוק בתיים? אם אתה לא מכיר, ניתן לך להכיר! ניקח אותך בלילה, ונתקע בך מכות עד שתגיד את האמת. לפני שנעשה את זה, יותר כדאי לך שתגיד את כל האמת. נשחרר אותך ונעזור לך להסתדר." אמרתי להם: "זאת הפעם הראשונה שאני כאן. אספר לכם."

סיפרתי להם. אחרי שגמרתי ניגש החוקר לסמל סירקיס ואמר לו: "הוא כבר הודה בכמה חיקים וחתם."

סירקיס ושצמן נכנסו אלי. "יא עארס בן זונה! על מי אתה בא להעביר שקרים?" צעק סירקיס, והשניים התחילו להצליף סטיי רות מימין ושמאל. שכבתי על הרצפה ור צעקתי: "זאת האמת, זאת האמת, זה כל מה שהיה לי!"

עזבו אותי. אחר כך לקחו אותי לכלא יפו.

★ ★ ★

"15 יום! אמר השופט"

פעם הראשונה בחיי מצאתי את עצמי בבית-כלא. הכניסו אותי לתא. מי אחורי דלת ברזל. ישבו שם עוד כמה בחורי רים צעירים כמוני. "בשביל מה אתה פה?" שאלו. סיפרתי להם. "אל תפחד", אמרו לי, "לא יהיה לך כלום. מה שיגידו לך, תענה להם. הם סתם רוצים שתודה להם על חיקים."

בערב נשכבנו במיטות. פתאום אחד קם והתחיל לספר איך גנב אלף לירות. שני קם ואמר שהוא גנב 15 אלף ל"י. ככה זה נמשך. כל אחד גיבור ונזהר יותר מהשני. למחרת לקחו אותי בחזרה ליהודה הלוי. ניגש אלי סירקיס, ועוד פעם — סטירה.

יש לנו בית משלנו. אף אחד לא בא לשם. אתה יכול להצטרף אלינו.

עלינו לאורך רחוב אלנבי. "צריכים לדאוג לך לשמיכות", הודיע תוך כדי הליכה אחד מחברי. ליד קולנוע אלנבי ראיתי איך הוא ניגש אלי. כשאנחנו עומדים קצת רחוק הוא יושב לאופנוע, טיפול קטן — והשמיכה שכיסתה את המושב היתה בידו. הוא מסר לי את השמיכה וחזר לאופנועים. אחרי דקה הביא שמיכה שניה. "מספיק לך שתיים?" שאל עינתי שכן.

הגענו לבית, בהתחלה לגמרי של שדרות רוטשילד. שמה הבתים כולם בנויים ומש' רדים. באמצע עמד בית של שתי קומות, ישן ועזוב. עלינו לקומה השניה, סידרנו את השמיכות על הרצפה ונשכבנו לישון. אבל לא יכולתי להירדם כל כך בקלות. פתאום הרגשתי שניים מהחברה קמים. הסתכלתי בשעון. השעה היתה שתיים אחר הצות. "טוב חברה, אנחנו זויס", אמר אחד מהם. שאלתי את שני החברה שנשארו לאן הם הולכים. "להשיג כסף", ענו לי.

"מאיפה?"

"אני יודע?" אמר לי שכני ששכב על הרצפה, "מחפשים בחצרות — כביסה, נחור, שת, מה שיש, ואם לא הולק, סוהבים קצת שוקולד וסגירות מאיזה קיוסק."

★ ★ ★

ביקור בשוק באז

למחרת ביליתי את כל היום על חש' בונם של ארבעת החברה. הם הוציאו הרבה כסף — תקליטים, טיורים, שתי הצגות קולנוע, בקבוק קוניאק. אחר הצהריים נסענו ליפו. הם קנו משהו קטן אצל ערבי. "מה זה?" שאלתי.

"השיש", השיבו.

לקחתי בקבוקי, שברנו אותו ובצוארו מילאנו טבק עם חשיש. אמרו לי קח, פחדתי אבל לקחתי. לא מצאתי בזה כל טעם וריח. הרגשתי רק שראשי מסתובב. "אין דבר", אמרו החברה, פעם ראשונה זה תמיד ככה. תתרגל ואל תחריש מה זה כייף."

בלילה הלכנו לישון באותו מקום. לפני שנרדמנו, החליטו לצאת. אמרתי: "אני מוכן ללכת אתכם. מה ענו: 'למה לא בוא.' הלכנו לשוק באז. הסתכלנו אב אין שומרים. עברנו את החומה שמסביב לשוק

"נקי". ובאין בילוי נקי — פורח ומשגשג הבילוי "המלוכלך". בהיותו היה חברתי ככל אדם. אין הגברך נוטה לפעול כיחיד. אין הוא מפתח יזמה אישית בקביעת צורות הבילוי. בילוי עבדו פירוש, בראש וראשונה, חברה. לצרכי כייף, דרושים לו שותפים להתהוללות הרעשנית; לשם סחיבה והסתכנות, דרושים לו עדים לשטארה, שהוא עוזיהרוח שלו. בכל מקרה, בכל עיסקה, הוא מרגיש טוב רק כשהוא מוקף חברי בנופיות.

זאת יכולה להיות כנופיה "חיובית" — תלמידי גימנסיה המקבלים את הנאתם מעישון סיגריות אסורות בצוותא או מליכה הצגת-שחית על-חשבון שעות הלימודים. זאת יכולה להיות גם כנופיה המוצאת לעצמה פורקן בהשמעת שיריקות ויללות-פרא בעת שגיבור הסרט מנשק את חתיכתו. תת הצופים ההגונים משמשת לגביהם תחליף לריגו קיצוני וכואב יותר של החברה או המשטרה על מעשיה-השתוללות קיצונית יותר. אולם זו יכולה להיות גם כנופיה שילית. כנופיה הנטפלת בגסות לנערות ברחוב, שותה לשכרה בנושפי-החשק שלה,

שעות. התחננת, בכיתי, צעקתי. "תבין אדוני ה' סמל, אני עובד. אם לא אלך מחר לעבודה יורקו אותי."

ענה לי סירקיס: "מה זה מעניין אותי?" כשהשתחררתי ידעתי שאין לי מה לחזור לעבודה. המנהל בין כה וכה יגרש אותי. סיפרתי על המקרה להורי. הלכתי ללשכת העבודה. שלחו אותי לעבוד בעתון הפולני פשגלונד, בתור שליח. עבדתי איזה חודש ושוב פעם — סירקיס עם הסני' דר שלו. זכר אותי כאילו הייתי הילד האבוד שלו. מה היה לו נגדי — אני לא יודע. רק דבר אחד אני יודע: 48 שעות. השתחררתי וחזרתי לעבודה. המנהל שאל: "איפה היית?" "חולה."

הוא גם כן אמר לי מה שאמר לי מנהל אגד. "אם יקרה עוד פעם, אתה מפוטרת."

★ ★ ★

אם כבר...

חלפתי לעצמי: לא אסתובב יותר על שפת הים. אין לי לאן ללכת, איפה לבנות? אשב בבית! אסתובב עם החברה ש...

אין להם עסקים עם המשטרה, במקומות שהמשטרה לא מגיעה לשם. אחרי שבועיים היינו בגן מאיר, כל החב' רה. ישבנו על הדשא, בניס ובנות, בערך בשמונה בערב. וכמו מתחת האדמה — סירקיס עם הבלשים שלו. הוא האיר עלינו עם פנס כיס. "אתה שבו", הכונה אלי, "בוא אתי!"

עכשיו כבר רצה לדעת מי החברה שיוש' בים בגן, מה הם עושים ומה אני עושה בגן מאיר במקום להיות על שפת הים. "מה גנבת תגידי?"

ושוב 48 שעות.

השתחררתי. באתי להורי: "זה לא עתיד. גמרתי, אני כבר לא חושב לעבוד יותר. זה לא חיים בשבילי! כל מקום שאני עובד אני צריך להתפטר!"

הם ניסו להרגיע אותי: "אל תתרגז, נדאג לך, נדבר עם המש' טרה."

אבל זה כבר לא עזר. "אם המשטרה מת' עקשת לרדוף אחרי ואומרת שאני גנב", אמרתי לעצמי, "אתחיל לגנוב באמת. שיעצרו אותי 48 שעות כמה פעמים שהם רוצים..."

גונבת מכוניות לטיול או שודדת קיוסק בלילה. הכנופיות, ברובן, הן "חיוביות". אולם חלק לא מבוטל מכנופיות אלה עובר את הגבול — מתוך רצון או בהיסח הדעת — ומצטרף בשלמות או כבודדים לעולם התחתון. תהליך זה אינו מסובך במיוחד. כל התנאים החיצוניים מעודדים אותו: העדר פיקוח מצד מורים ומחנ' כים, ניתוק המגע בין הורים וילדיהם המתבגרים, כשלון תנועות הנוער לרכוש גברורים וקשיחות המסגרת המפלגתית הקיימת, הדוגלת עדיין באידיאלים שהתרוקנו מתוכנם ואינן מסוגלות להציע לבני-הנוער אידיאלים דינאמיים חדשים. מעל לכל, עזרות להתפתחות הכנו' פיות השליליות הימצאותם של מרכזי-תרופה חשופים. למרכזים אלה קוראים חנויות-שעשע' צים, סנוקרים, טיירים או מועדוני ביליארד. לפחות מקום אחד, בכיכר דיונגוף, קורא לעצמי מוטרון לשחת. מרכזם העיקרי: טיילת שפת-הים של תל-אביב. מה מתרחש לאורך טיילת זו מתסע בבוקר ועד הצות?